

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

92

Körmeny Lajos

Szerző: .....

Cím: .....

A partok összefornak

Forrás: .....

Élet és Irodalom

1960. apr. 8.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Idő

"1960"

Személy

Helyszám

A mikor levegőbe repültek a pesti hidak, úgy érezte, mintha a lelkéből szakadna ki egy darab. S amikor később megújultak e gyönyörű ékköves csatok, úgy vált egyre egészszebbé, teljesebbé... De ezt nem mondja így soha — mégis így kívánczik a tollára annak, aki ismeri őt.

Haja őszes, bajusza őszes, arca simára borotvált; nadrágja frissen vasalt, inge tiszta. Csak a kabátja nincs összhangban vele. Olcsó anyagból készült, amolyan munkára való — lehet gyúrni, nyúni.

Egyébként a kíváncsiságot szerényen próbálja elhárítani. Húzódozik, s mintha ezt mondaná: „Hogyan lehetnék én, a régi értelmiségi sláger? Nem is kívánom ezt...”

De a borzalmas képnek nem tud ellenállni: levegőbe repültek a pesti hidak... A tobzódó gonoszság kettészakította várost — és kettétört életeket is. S ki tudta akkor, hogy mikor és miként forrnak össze újra? Mit tudhatott erről egy mérnök — mondjuk éppen Körmeny Lajos, a közlekedési minisztérium tisztviselője — aki sohasem politizált.

Hacsak akkor nem, amikor a hidak felrobbantása ellen tiltakozott, s amikor a hídosztály munkatársaival egyetemben megtagadta az evakuálást.

Számára különösen megrázó élmény volt a hidrobbantás. Ő Budán szorult — az ifjúsága Pesten maradt. Apja a Ferencvárosban volt gyógyszerész, ő pedig az ottani grundokon rúgta a rongylabdát (innen ered kitaró rajongása az FTC iránt; még ma is rendszeresen kijár a meccsekre). S a pusztítás az ő munkáját is tönkretette: a műegyetemen tagja volt a Boráros téri hídát tervező kollektívának. Munkáját azzal ismerték el, hogy átvitték a minisztériumba.

Az emlékezetes robbantással a kitelepítést megtagadó hídosztály is ketté szakadt. De alig hallgatott el a városban a csatazaj, ők máris összjöttek. A kisebb csoport Pesten (első dolguk volt három darut rendelni a Ganzban), a nagyobbik február 16-án Budán, a Fő utcai postán. A csapásokba

soha bele nem nyugvó ember makacsságával dolgozni akartak... Látva a szörnyű helyzetet, a rombolás precízességét, vandáli voltát először azt akarták számba venni, ami maradt: fejből összeállították az ország 50 méternél hosszabb hídjainak jegyzékét.

Körmeny Lajos ment el később a szovjet parancsnokságra, hogy létükről és szándékukról hírt adjon. A tiszt, akivel beszélt, helyeselt nekik: „Dolgozni akartok? Rajta!”

Pár nap múlva eljöttek a parancsnokságtól a jegyzékért, egy hét alatt ellenőrizték a hidakat és visszajöttek a hírral: egy sem maradt meg. De ettől kezdve ott álltak mellettük segítőként a szovjet emberek. Csokini őrnagy és Hrulov százados — két műszaki képzettségű tengerésztiszt — évekig velük maradt... Száz-ezer tonna vasanyagot emeltek ki ezalatt a magyar folyók vizéből.

Tizenöt évet töltött Körmen-

dy Lajos a régi, rideg és gögös felszabadulás előtti minisztériumban. Tizenöt évet pedig az újban. Melyik milyen volt? — most igazán számot lehet vetni vele. „Egyértelműen kimondom: az utóbbi 15 év volt a szebb, tartalmasabb” — mondja ő. „Ez emberhez méltó volt: küzdelmes, de éppen ezért nagyszerű...”

1957-ben ő lett a hídosztály vezetője. Amikor közölték vele, azt mondta a párttitkárnak: „Hiszen én pártönkívűl vagyok!” Mire a titkár: „Az nem baj. Az a fontos, hogy a munkáddal mindig mellettünk álltal.”

Titkárnöje Lajos bácsinak szólítja. Fialat teremtés; alig 19 éves. Mit tudhat azokról a napokról, amikor a levegőbe repültek a pesti hidak? Hiszen már annak jóformán nyoma sincs. Összeforrt a két part, s hozzáforrt Körmeny Lajos lelkéhez az a kiszakadt darab is. Nyilván erre gondol, amikor a szabadságról filozofál.

Később, hosszú beszélgetés után egyszer csak kijelenti: — Boldog ember vagyok...